Šolski center Celje
Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko

VOZNIKI POVRATNIKI IN NJIHOVA REHABILITACIJA

Raziskovalna naloga

Avtorji:

Sara PETELINEK 4.P_2

Teja KOVAČEVIČ 4.P_2

Dejan KLETEČKI 4.P_2

Mentor:

Jože GAJŠEK dipl.inž.pro.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2012

POVZETEK

Izguba vozniškega dovoljenja danes predstavlja velik problem, saj si življenja brez lastnega prevoza praktično ne predstavljamo. Osnovno vprašanje naše raziskovalne naloge je bilo ugotoviti kje in kako ponovno pridobiti vozniško dovoljenje. Reševanja teh vprašanj smo se lotili z iskanjem informacij po literaturi, internetu in z anketiranjem voznikov povratnikov v različnih šolah vožnje. Teoretični del definira vzroke za odvzem vozniškega dovoljenja, rehabilitacijske programe in izbris kazenskih točk. Empirični del vsebuje anketo, s katero smo želeli ugotoviti najpogostejše vzroke za odvzem, kategorije za katero so izgubili vozniško dovoljenje in njihovo poznavanje zakonodaje. V zaključnem delu so predstavljeni predlogi sprememb in analiza hipotez.

Kazalo

1. UVOD 5
1.1 PREDSTAVITEV PROBLEMA 5
1.2 PREDSTAVITEV HIPOTEZ 6
1.3 RAZISKOVALNE METODE 6
2. VZROKI ZA ODVZEM VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA 7
2.1 ALKOHOL 7
2.1.1 VPLIV ALKOHOLA NA ZAZNAVANJE 7
2.1.2 PRIMERI IZRAČUNA 8
2.1.3 MEJE PITJA ALKOHOLA 9
2.1.4 ALKOHOL IN VOŽNJA 9
2.1.5 ZAKONSKA PODPORA 11
2.1.6 SKLEP 18
2.2 DROGE 18
2.2.1 VPLIV DROGE NA VOZNIKA V CESTNEM PROMETU 19
2.2.2 ZAKONSKA PODPORA 21
2.3 HITROST 22
2.3.1 VZROKI ZA PREKORAČITEV HITROSTI 23
2.3.2 POSLEDICE PREHITRE VOŽNJE 23
3. REHABILITACIJA 24
3.1 DELITEV GLEDE NA STORJEN PREKRŠEK 24
3.2 IZBRIS KAZENSKIH TOČK 25
3.3 PONOVNA PRIDOBITEV VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA 29
3.4 ODLOŽITEV IZVRŠEVANJA PRENEHANJE VELJAVNOSTI VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA 30
3.5 PRAVNA PODLAGA 30
4. ANKETA 34
4.1 OSNOVNI PODATKI O RAZISKAVI 34
4.1.1 NAMEN RAZISKAVE 34
4.1.2 METODE 34
4.1.3 VELIKOST VZORCA 35
4.2 STRNJENA INTERPRETACIJA ANKETNIH VPRAŠANJ 36
4.3 STRNJENA INTERPRETACIJA POMEMBNOSTI VPRAŠANJ IZ ANKETNIH LITOV 44
4.4 STRNJENA INTERPRETACIJA PRIDOBLJENIH PODATKOV IZ LETA 2009 DO LETA 2011 45
4.5 STATISTIČNA ANALIZA ODVZEMA VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA 46

5. ZAKLJUČEK 48
6. VIRI 50
7. PRILOGE 51

KAZALO SLIK

Slika 1: Vidno polje nealkoholiziranega voznika 8
Slika 2:Pod vplivom alkohola se pojavijo motnje pri zaznavanju svetlobe 10
Slika 3: Nekaj najbolj priljubljenih drog 18
Slika 4: Prehitra vožnja 22
Slika 5: Shema dodatnega usposabljanja za varno vožnjo 26
Slika 6: Shema za izbris točk z zdravstvenim pregledom 27
Slika 7: Shema rehabilitacijskega programa 28
Slika 8: Shema za ponovno pridobitev vozniškega dovoljenja 29
Slika 9: Shema pravne podlage 30
Slika 10: Graf spola 36
Slika 11: Graf starosti 37
Slika 12: Graf vzrokov odvzema vozniškega dovoljenja 38
Slika 13: Graf Alkohola 39
Slika 14: Graf hitre vožnje 40
Slika 15: Graf Kategorij za katere so vozniki izgubili vozniško dovoljenje 41
Slika 16: Graf vozniškega dovoljenja 42
Slika 17: Graf poznavanja zakonodaje 43
Slika 18: Graf pomembnosti vprašanj 44
Slika 19: Graf št. voznikov povratnikov po letih 45
Slika 20: Alkohol ubija 49

KAZALO TABEL

Tabela 1: Spol 36
Tabela 2: Starost 37
Tabela 3: Vzroki za odvzem vozniškega dovoljenja 38
Tabela 4: Alkohol 39
Tabela 5: Hitra vožnja 40
Tabela 6: Kategorije za katere so vozniki izgubili vozniško dovoljenje 41
Tabela 7: Vozniško dovoljenje 42
Tabela 8: Poznavanja 43
Tabela 9: Pomembnosti vprašanj 44
Tabela 10: Število voznikov povratnikov po letih 45

1. UVOD

Vsakodnevno smo lahko priče prometnih nesreč, ki jih povzročijo vozniki zaradi nepremišljene vožnje. Najpogostejši vzroki za prometne nesreče so alkohol, droge in prehitra vožnja. Da bi preprečili prometne nesreče obstajajo zakoni, ki jih morajo vozniki upoštevati. V primeru neupoštevanja zakonov pa voznik dobi denarno kazen in kazenske točke. Če voznik pridobi 18 ali več kazenskih točk, oziroma 7 ali več kazenskih točk pri voznikih začetnikih, se vozniku odvzame vozniško dovoljenje. Da voznik ponovno pridobi vozniško dovoljenje se mora udeležiti rehabilitacijskega programa ali dodatnega usposabljanja za varno vožnjo.

Rehabilitacijski program se deli glede na prekršek, ki ga je storil voznik.

- na voznike, ki so storili prekršek prehitre vožnje, prevožene rdeče luči in druge prekrške;
- ter na voznike, ki so storili prekrške povezane z vožnjo pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi.

1.1 PREDSTAVITEV PROBLEMA

Živimo v času, ko je varnost na prvem mestu, osnovno varnost zagotavlja policija, ki pa sama s svojim nadzorom ne more zagotoviti popolne varnosti. Vsakodnevno smo priča prometnim nesrečam, ki so lahko posledica alkohola ali prehitre vožnje, kar predstavlja resen problem.

V raziskovalni nalogi želimo predstaviti stanje na področju ponovne pridobitve vozniškega dovoljenja. Predstaviti želimo zakaj največkrat pride do odvzema vozniškega dovoljenja in kako poteka program za ponovno pridobitev.

1.2 PREDSTAVITEV HIPOTEZ

Postavili smo dve hipotezi:

- Najpogostejši vzrok za odvzem vozniškega dovoljenja so alkohol, prehitra vožnja in droge;
- Programa za izbris kazenskih točk oziroma za ponovno pridobitev vozniškega dovoljena se lahko udeleži vsakdo.

1.3 RAZISKOVALNE METODE

Za nastanek raziskovalne naloge so bile uporabljene znanstvene metode kot so:

- **metode raziskovanja** (naloga je bila narejena na osnovi raziskovanja realnih stanj pridobivanja sredstev za izdelavo);
- **induktivno in deduktivno metodo raziskovanja** (na temelju posamičnih in posebnih značilnosti je bilo sklepamo na splošno ter iz splošnih stališč na posamezne sklepe. Znanstveni metodi raziskovanja, ki sta med seboj povezani in pogojeni);
- **metodo anketiranja** (anketiranje voznikov povratnikov na osnovi vprašanj);
- **metodo analize** (razčlenjevanje sestavljenih delov na enostavnejše dele in preučevanje vsakega dela določeno in v odnosu do celote).

2. VZROKI ZA ODVZEM VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

Najpogostejši vzroki za odvzem vozniškega dovoljenja so:

- Alkohol;
- droge (mamila);
- prehitra vožnja.

2.1 ALKOHOL

Alkoholne pijače so nepogrešljivi del slovenske kulturne dediščine in družabnega življenja, vendar se zavedamo tudi temne plati. Vsaki tretji hujši nesreči botruje alkohol. (http://www.dana.si/si/o_dani/10064,156)

Slovenija po potrošnji alkohola sodi v sam evropski vrh. Škoda zaradi uživanja alkoholnih pijač v evropskih državah znaša 2 -5 % bruto družbenega proizvoda. Na pretirano uživanje in zlorabo alkohola močno vpliva skoraj neomejena dostopnost vseh vrst alkoholnih pijač. Do njega brez večjih težav dostopajo prav vse starostne skupine - celo odraščajoči mladostniki in otroci.

2.1.1 VPLIV ALKOHOLA NA ZAZNAVANJE

Alkohol ima negativne učinke prav na tiste človekove sposobnosti, ki so bistvene za varno vožnjo. Alkohol oslabi jasnost mišljenja in posledično zmanjša zmožnost realne presoje dogajanja. Pod vplivom alkohola se zmanjša obseg in pravilnost zaznav, podaljša se reakcijski čas, pojavijo se motnje pri gibanju v prostoru ... A vendar pod vplivom alkohola po navadi menimo, da ni z nami prav nič narobe.

Dokazano je, da alkohol poveča število napak med vožnjo a hkrati daje vozniku lažen občutek, da vozilo obvladuje bolje kot sicer. Posledica je neprilagojena hitrost, slabše obvladovanje smeri vožnje ter neupoštevanje prometnih znakov in drugih udeležencev v prometu.

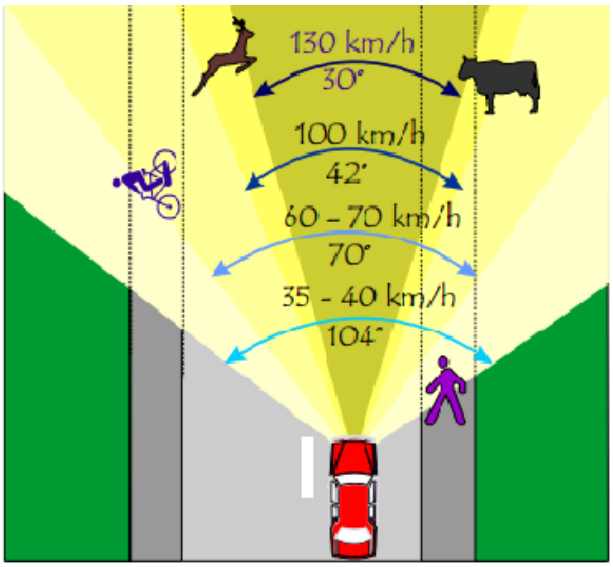

Slika 1: Vidno polje nealkoholiziranega voznika (Vir: S. Vujanovič; Vpliv alkohola na varnost v cestnem prometu; diplomska naloga, 2007)

2.1.2 PRIMERI IZRAČUNA

Delež tekočin v človekovem telesu je 60 % pri ženskah oz. 70 % pri moških. Ko popijemo alkohol, se ta enakomerno porazdeli bo vseh telesnih tekočinah.

V primeru, da **80-kilogramski moški popije liter piva** (40 gramov čistega alkohola), se zaužiti alkohol porazdeli na 56 kilogramov njegove telesne teže. Če 40 gramov zaužitega alkohola delimo s težo telesnih tekočin, dobimo stopnjo koncentracije alkohola v krvi, ki znaša **0,7** gramov na kilogram krvi.

Če **liter piva popije 60-kilogramska ženska**, se 40 gramov alkohola porazdeli na samo 36 kilogramov tekočin. Njena koncentracija alkohola je zato v primerjavi z moškim precej višja, kar **1,1** grama na kilogram krvi.

Še nekaj informativnih izračunov:

- **Veliko 4 % pivo (5 dcl)** vsebuje 20 g alkohola. 80-kg moški > 0,4 ‰;
- **Kozarec 11 % vina (2 dcl)** vsebuje 17 g alkohola. 80-kg moški > 0,3 ‰;
- **Kozarček 30 % likerja (0,5 dcl)** vsebuje 12 g alkohola. 80-kg moški > 0,2 ‰;
- **Kozarček 40 % žganja (0,5 dcl)** vsebuje 16 g alkohola. 80-kg moški > 0,3 ‰.

2.1.3 MEJE PITJA ALKOHOLA

Stopnja vinjenosti je odvisno od posameznikove telesne teže, spola, telesne kondicije, vajenosti na alkohol in seveda od vrste alkoholne pijače. Če pijemo počasi in ob hrani je učinek manjši, kot če pijemo "na dušek".

Hitrost prehajanja alkohola v kri je odvisna predvsem od vrste pijače in hrane, ki smo jo ob tem pojedli. V pol ure v kri preide približno dve tretjini zaužitega alkohola, ostanek pa v naslednjih 60-ih do 70-ih minutah. Če imate ob polnoči 2 grama alkohola na kilogram krvi, ga boste zjutraj ob sedmih na poti v službo še vedno imeli 1 gram na kilogram krvi, v dopoldanskem času pa boste še vedno nevarni - v krvi boste imeli nad 0,5 grama alkohola!

2.1.4 ALKOHOL IN VOŽNJA

0,2

- Težave pri opazovanju premikajočih luči;
- Slabša sposobnost ocenjevanja razdalje.

0,3

- Zmanjša se sposobnost globinskega opazovanja;
- Vozniki tvegano prehitevajo in vozijo s prekratko varnostno razdaljo.

0,5

- Objekti, ki jih opazujete, se vam zdijo bolj oddaljeni, kot so v resnici.
- Previsoka hitrost v ovinkih;
- Zamujanje s spreminjanjem smeri - Vozilo lahko kaj hitro zanese;
- Rdeča slepota. Slabše zaznavanje rdeče luči na semaforju, zavornih luči, cestnih označb za ovire ipd.;
- Počasnejše preusmerjanje pogleda z enega predmeta na drugega;
- Počasnejše odzivanje na svetlobne spremembe. Zasenčene luči lahko voznika začasno oslepijo;

- Daljši reakcijski čas vpliva na pravočasnost ustavljanja. Če pri hitrosti 50 km/h pritisnete na zavoro, je pot ustavljanja daljša za 14 metrov;
- Pojavijo motnje ravnotežja, kar je zlasti nevarno za voznike enoslednih vozil.

1,0

- Znatno zmanjšana prilagojenost hitrim svetlobnim spremembam;
- Bistveno je zožen zorni kot. Voznik težko dojame, kaj prihaja z leve in kaj z desne strani, kar je lahko zlasti usodno v križiščih;
- Zaznavanje in ocenjevanje globine in pozornost se zmanjšata za polovico. Reakcije so praviloma prepozne in napačne. Posledice so naleti;

Slika 2:Pod vplivom alkohola se pojavijo motnje pri zaznavanju svetlobe
(Vir: http://www.dana.si/si/o_dani/156,298,0/popup.html

2.1.5 ZAKONSKA PODPORA

20. decembra 2010 je bil stopil v veljavo nov zakon imenovan Zakon o pravilih cestnega prometa (Ur. list RS, 109/2010). Določbe, ki se nanašajo na vožnjo pod vplivom alkohola najdemo v 11. poglavju z naslovom Psihofizično stanje udeležencev cestnega prometa, in sicer v členih 104, 105 in 107 nadaljevanju omenimo le nekaj določil:

104. člen določa:

- Voznik ne sme voziti vozila v cestnem prometu, niti ga začeti voziti, če je pod vplivom alkohola. Učitelj vožnje oziroma učiteljica (v nadaljnjem besedilu: učitelj) ne sme usposabljati kandidata za voznika motornega vozila in spremljevalec iz drugega odstavka 139. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: spremljevalec) ne sme spremljati voznika, če je pod vplivom alkohola;

- Pod vplivom alkohola je voznik, učitelj vožnje oziroma spremljevalec, ki ima v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, in voznik, ki tudi pri manjši koncentraciji alkohola kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu;

- Količina alkohola v organizmu je določena s koncentracijo alkohola v krvi ali tej ustrezno koncentracijo alkohola v izdihanem zraku;

- Ali je voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec pod vplivom alkohola, se ugotavlja s sredstvi, napravami ali s strokovnim pregledom.

105. člen določa, da med vožnjo v cestnem prometu in ko začnejo voziti, ne smejo imeti alkohola v krvi:

V cestnem prometu ne sme imeti alkohola v organizmu:

1. voznik motornega vozila ali skupine vozil kategorije C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE;

2. voznik vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali blaga ali prevoz oseb za lastne potrebe;

3. voznik vozila, s katerim se prevaža nevarno blago;

4. poklicni voznik motornega vozila, kadar opravlja ta poklic;

5. učitelj vožnje med usposabljanjem kandidata za voznika v vožnji motornega vozila;

6. kandidat za voznika med usposabljanjem v vožnji motornega vozila;

7. spremljevalec;

8. voznik začetnik;

9. voznik motornega vozila, ki nima vozniškega dovoljenja ali v vozniškem dovoljenju nima vpisane kategorije motornega vozila, ki ga vozi;

10. voznik motornega vozila, ki se mu izvršuje prepoved vožnje motornega vozila ali mu je vozniško dovoljenje odvzeto;

11. voznik, ki prevaža skupino otrok.

(2) Drugi vozniki imajo lahko največ do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, pod pogojem, da tudi pri nižji koncentraciji alkohola ne kažejo znakov motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu.

(3) Kandidata iz 6. točke prvega odstavka tega člena ali voznika iz 9. točke prvega odstavka tega člena, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 300 evrov, če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka;

2. 600 evrov, če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega;

3. 900 evrov, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka;

4. 1.200 evrov, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka:

(4) Voznika iz 1., 2., 3., 4., 8., 10. ali 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelja vožnje ali spremljevalca, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 300 evrov, če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku iz 1., 2., 3., 4., 8., 10. in 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelju vožnje ali spremljevalcu se izreče tudi 4 kazenske točke;

2. 600 evrov, če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku iz 1., 2., 3., 4., 8., 10. in 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelju vožnje ali spremljevalcu se izreče tudi 8 kazenskih točk;

3. 900 evrov, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku iz 1., 2., 3., 4., 8., 10. in 11. točke prvega odstavka tega člena, učitelju vožnje ali spremljevalcu se izreče tudi 16 kazenskih točk;

4. najmanj 1.200 evrov, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku motornega vozila, učitelju vožnje in spremljevalcu se izreče tudi 18 kazenskih točk.

(5) Voznika, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

1. 300 evrov, če ima do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama v litru izdihanega zraka in kaže znake motenj v

vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 4 kazenske točke;

2. 600 evrov, če ima več kot 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 8 kazenskih točk;

3. 900 evrov, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 16 kazenskih točk;

4. najmanj 1.200 evrov, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zrak. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.

Zakon opisuje tudi preverjanje psihofizičnega stanja (107 člen):

- Policist sme zaradi ugotovitve, ali ima udeleženec cestnega prometa v organizmu alkohol ali več alkohola, kot je dovoljeno, izvesti preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola. Neposrednemu udeležencu prometne nesreče policist odredi preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola. Če se s preizkusom ugotovi, da ima voznik v organizmu več alkohola, kot je dovoljeno, mu policist prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila začasno odvzame vozniško dovoljenje, zoper druge udeležence cestnega prometa, ki so očitno pod vplivom alkohola in ovirajo ali ogrožajo cestni promet, pa sme odrediti ukrepe, s katerimi jim onemogoči oviranje ali ogrožanje cestnega prometa;
- Če se z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku ugotovi, da ima udeleženec cestnega prometa v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, ali če udeleženec cestnega prometa odkloni preizkus alkoholiziranosti, izpolni policist zapisnik o preizkusu, ki ga podpiše tudi preizkušen udeleženec cestnega prometa. Če udeleženec cestnega prometa odkloni podpis, vpiše policist vzrok odklonitve v zapisnik in mu odredi preizkus z etilometrom ali strokovni pregled. Policist izpolni zapisnik o preizkusu alkoholiziranosti tudi v

primeru, če udeleženec cestnega prometa odkloni preizkus z merilnikom alkohola v izdihanem zraku (etilometrom) ali strokovni pregled;

- Udeleženec cestnega prometa, ki mu policist odredi preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola, mora ravnati po odredbi policista. Če preizkus odkloni, policist vozniku prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila pa tudi začasno odvzame vozniško dovoljenje. Če zaradi zdravstvenega stanja ali zaradi drugega, s tem povezanega objektivnega vzroka, udeleženec cestnega prometa ne more opraviti preizkusa, mu policist odredi strokovni pregled. Če zdravnik, ki opravi strokovni pregled, ugotovi, da je pod vplivom alkohola, policist vozniku prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila pa začasno odvzame vozniško dovoljenje. Policist odredi strokovni pregled tudi v primeru, če udeleženec cestnega prometa ne opravi odrejenega preizkusa po navodilih proizvajalca;

- Za odklonitev preizkusa ali strokovnega pregleda šteje poleg neposredne odklonitve tudi ravnanje udeleženca v cestnem prometu, s katerim ovira ali onemogoči izvedbo preizkusa oziroma strokovnega pregleda ali poškoduje oziroma uniči vzorec za analizo;

- Če udeleženec cestnega prometa oporeka rezultatu preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku, iz katerega je razvidno, da ima v organizmu več alkohola, kot dovoljuje ta zakon, mu policist odredi preizkus z merilnikom alkohola v izdihanem zraku (etilometrom) ali strokovni pregled. Če odkloni preizkus z etilometrom ali strokovni pregled, se šteje, da se strinja z rezultatom preizkusa z indikatorjem alkohola v izdihanem zraku;

- Udeležencu cestnega prometa, ki kaže znake motenj v vedenju, katerih posledica je lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu, rezultat preizkusa s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola pa kaže na prisotnost alkohola v dovoljenih mejah, odredi policist strokovni pregled;

- Policist sme zaradi ugotovitve, ali je udeleženec cestnega prometa pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo, izvesti preizkus z napravo ali sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti teh snovi v organizmu ali predpisan

postopek za prepoznavo znakov oziroma simptomov, ki so posledica teh snovi v organizmu. Preizkus z napravo ali sredstvom za hitro ugotavljanje se lahko izvede tudi kot sestavni del postopka za prepoznavo znakov oziroma simptomov;

- Če policist s preizkusom z napravo ali sredstvom za hitro ugotavljanje prisotnosti prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu ali v postopku za prepoznavo znakov oziroma simptomov teh snovi prepozna znak oziroma simptom, ki je posledica takšne snovi v organizmu, ali če udeleženec cestnega prometa odkloni sodelovanje pri preizkusu ali postopku ali če preizkusa ali postopka ni mogoče opraviti zaradi drugega razloga, odredi policist udeležencu cestnega prometa strokovni pregled;

- Udeležencu prometne nesreče, neposrednemu udeležencu prometne nesreče ali osumljencu kaznivega dejanja predrzne vožnje v cestnem prometu sme policist zaradi ugotovitve, ali je udeleženec, neposredni udeleženec ali osumljenec kaznivega dejanja predrzne vožnje v cestnem prometu pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu odrediti strokovni pregled, ne da bi pred tem izvedel preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola. Neposrednemu udeležencu prometne nesreče, ki je zapustil mesto prometne nesreče in izjavil, da je po prometni nesreči užival alkoholne pijače, prepovedane droge, psihoaktivna zdravila ali druge psihoaktivne snovi, pa policist mora odrediti strokovni pregled. Izjavo neposrednega udeleženca prometne nesreče o uživanju alkoholnih pijač, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi policist zabeleži v zapisnik;

- Udeleženec cestnega prometa, kateremu je policist odredil strokovni pregled, mora ravnati po policistovi odredbi. Vozniku, kateremu je odredil strokovni pregled, policist prepove nadaljnjo vožnjo, vozniku motornega vozila pa tudi začasno vzame vozniško dovoljenje, razen v primeru iz tretjega odstavka tega člena, kadar voznik zaradi zdravstvenega stanja ali drugega s tem

povezanega objektivnega vzroka ne more opraviti preizkusa, zdravnik pa ugotovi, da ni pod vplivom alkohola;

- Na preizkus z merilnikom alkohola oziroma strokovni pregled odpelje udeleženca cestnega prometa policist s službenim vozilom. Če se s preizkusom z merilnikom alkohola ali strokovnim pregledom ugotovi, da je udeleženec cestnega prometa v takšnem psihofizičnem stanju, da sme voziti vozilo v cestnem prometu, ga policist s službenim vozilom odpelje nazaj k vozilu, ki ga je pred tem vozil, razen če obstaja nevarnost napada na policista ali če je policist napoten na interventni dogodek;
- Z globo najmanj 1.200 evrov se kaznuje za prekršek voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju s policistovo zahtevo ali odredbo iz tretjega ali desetega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk.

2.1.6 SKLEP

Prometna politika je sestavni del nacionalne gospodarske politike. Poleg vse strožjih kazni je potrebno dodatno izobraževanje in izboljšanje prometne varnosti. Alkoholne pijače so sestavni del slovenske kulture in družabnega življenja, vsakdo, ki jih uživa pa mora - trezen ali alkoholiziran - prevzeti odgovornost tudi za dejanja.

2.2 DROGE

Psihoaktivne droge (pogovorno mamila ali droge) so snovi, ki primarno vplivajo na delovanje osrednjega živčnega sistema in tako vplivajo delovanje možganov, spremenijo zaznavanje, počutje, zavest in vedenje. Uporabljajo se rekreativno z namenom zabave in spreminjanja zavesti, kot enteogeni za verske obrede in duhovne namene, za povečevanje umskih zmogljivosti in terapevtsko pri zdravljenju.

Psihoaktivne droge se pogosto zlorablja, saj povzročijo spremembe v zavesti ali počutju, ki so pogosto prijetne (povzročajo evforijo), ali pa omogočajo ostale koristi (večja zbranost). Zloraba pomeni, da se droge uporabljajo v prekomernih količinah in za drugačen namen od prvotnega, pri tem uporabniki zanemarjajo tveganje in negativne posledice. Kot posledica zlorabe se zato lahko pojavi fizična in psihična odvisnost, spremembe v delovanju možganov ali ostalih organov.

Zaradi možnosti zlorabe je veliko psihoaktivnih drog prepovedanih ali pa je njihova uporaba in prodaja drugače omejena, pogoste so tudi razprave etičnosti uporabe, večinoma z namenom zmanjšanja zlorabe drog.

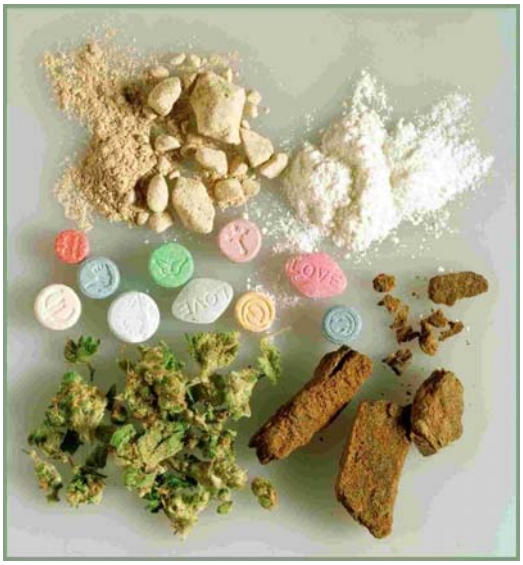

Slika 3: Nekaj najbolj priljubljenih drog (Vir:http://www.ostriga.org/wp-content/uploads/2010/01/281droge1.jpg

2.2.1 VPLIV DROGE NA VOZNIKA V CESTNEM PROMETU

Med udeleženci cestnega prometa je prepovedanih drog iz leta v leto več, saj je poleg opitih med vozniki tudi precej ljudi pod vplivom različnih drog. Uživanje takšnih snovi v zadnjih dvajsetih letih narašča in pomeni obliko ogroženosti. Ogroženi so zlasti mladostniki, saj ti največkrat uživajo prepovedane droge.

Učinki, ki se pokažejo pri uživalcih drog prepovedanih drog, so največkrat naslednji:

- Ne reagirajo dovolj hitro;
- Imajo moteno koncentracijo;
- So nepozorni pri prehitevanju, saj je motena njihova ocena časa in razdalje;
- Imajo omejeno gibljivost oči;
- Prepozno zavirajo.

Prepovedane droge prav tako vplivajo na razmišljanje, čustvovanje, vedenje ter povzročajo psihično in fizično odvisnost. Zmanjšajo človekovo sposobnost zaznave in predelave informacij ter učinkovitega mišljenja, poslabšajo pa tudi njegove motorične reakcije. Tako neposredno ogrožajo prometno varnost in povečajo možnost, da človek, ki je zaužil drogo, povzroči prometno nesrečo. Pri uživalcih opazimo tudi povečano pripravljenost za tveganje in agresijo do okolice oziroma soudeležencev v prometu.

Nevarnost v cestnem prometu pa zaradi abstinenčnih težav predstavljajo tudi vsi tisti, ki prenehajo jemati prepovedane droge. Zato velja, da je vožnja prav tako prepovedana tudi odvisnikom, ki so vključeni v nadomestno zdravljenje, čeprav ob primernem odmerku nadomestnega zdravila ne bi bistveno odstopali od normale. Toda ker velika večina odvisnikov od prepovedanih drog prejema nezadostni odmerek nadomestnega zdravila ali ob njem vzame še psihoaktivno snov, bo še naprej veljalo, da velja prepoved vožnje vozila vsem, ki so vključeni v nadomestno zdravljenje v centrih za preprečevanje in zdravljenje odvisnih od prepovedanih drog po Sloveniji.

Tudi nekatera zdravila lahko zmanjšajo sposobnost upravljanja vozil in delovnih strojev. Po podatkih iz literature kar petina zdravil, ki so na trgu, zmanjšuje reakcijske

sposobnosti, kar lahko ogroža varno udeležbo v prometu in upravljanje strojev. V publikacijah o zdravilih in prometni varnosti so navedene ocene, da 10 % povzročiteljev prometnih nesreč uporablja zdravila, ki zmanjšujejo vozniške sposobnosti. Ob tem pa kar 80 odstotkov udeležencev v prometu, ki jemljejo zdravila, ne pozna njihovega vpliva na vožnjo. Varnost v cestnem prometu v Sloveniji ureja Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP), ki prepoveduje vožnjo voznikom pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo sposobnost za vožnjo. Voznik, ki vozi pod vplivom psihoaktivnih snovi, torej krši omenjeni zakon in za svoja dejanja odgovarja tudi, če se ni zavedal, da njegovo dejanje pomeni prekršek. Navzočnost psihoaktivnih snovi se pri voznikih ugotavlja s posebnim postopkom, napravami ali strokovnim pregledom. Postopek za prepoznavo znakov, ki so možna posledica delovanja psihoaktivnih snovi v organizmu, je predpisan s podzakonskim aktom in je sestavljen iz treh faz: preizkusa oči, ocene velikosti zenic in odreditve strokovnega pregleda. Pri tem policisti ocenjujejo način vožnje, videz, vedenje, način govora in druge vidne znake na vozniku, ki bi lahko bili posledica delovanja psihoaktivnih snovi v organizmu. Če policist odredi strokovni pregled, vozniku na samem mestu prekrška prepove nadaljnjo vožnjo in mu začasno odvzame vozniško dovoljenje.

Za vožnjo pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo sposobnost za vožnjo, Zakon o varnosti cestnega prometa določa najmanj 500 evrov globe in najmanj 10 kazenskih točk. Če voznik pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo sposobnost za vožnjo, povzroči prometno nesrečo ali odkloni strokovni pregled, je predvidena kazen najmanj 500 evrov in 18 kazenskih točk.

Postopek za prepoznavanje vožnje pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu je policija začela izvajati junija 2006 na podlagi ZVCP in v aprilu 2006 sprejetega Pravilnika o postopku za prepoznavo znakov oziroma simptomov, ki so posledica mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi v organizmu. Policist na podlagi ZVCP ter pravilnika strokovni pregled odredi tudi, ko postopka ni mogoče opraviti ali ga voznik odkloni. Vsekakor pa v postopkih pred pristojnimi organi kot dokaz velja le izsledek toksikološke analize (http://www.nasa-lekarna.si/clanki/clanek/droge-in-prometna-varnost).

Številne raziskave pri nas in na tujem so pokazale, da so med najpogostejšimi udeleženci in povzročitelji prometnih nesreč prav mladi med 19. in 24. letom starosti. Njihova ogroženost je dva do trikrat višja, kot je ogroženost drugih starostnih skupin udeležencev v prometu. Največkrat so vzrok tem nesrečam njihova neizkušenost, prehitra vožnja, vožnja pod vplivom alkohola in drugih drog itd., torej predvsem dejavniki, ki so vezani na njihov življenjski slog in značilnosti obdobja adolescence.

Stanje na področju prometne varnosti lahko učinkovito spreminjamo le z dolgoročnimi ukrepi v procesu vzgoje in izobraževanja posameznika. V program vzgoje in izobraževanja je treba vključiti ne samo znanje o prometu, ampak tudi psihosocialne vidike prometne varnosti, kot so razvijanje strpnosti, skrb za druge udeležence, udeležba v prometu le v dobrem psihofizičnem stanju, pozitivna stališča do primerne hitrosti, uporabe čelade in podobno.

2.2.2 ZAKONSKA PODPORA

V zakonu o pravilih cestnega prometa (Ur.l.RS, št. 109/2010) najdemo v 11. Poglavju 106. Člen imenovan prepovedane droge, psihoaktivna zdravila in druge psihoaktivne snovi. Ta člen narekuje da:

- Voznik ne sme voziti vozila v cestnem prometu niti ga začeti voziti, če je pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, in njihovih presnovkov, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo. Učitelj vožnje ne sme usposabljati kandidata za voznika motornega vozila in spremljevalec ne sme spremljati voznika, če je pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo;
- Pod vplivom snovi iz prejšnjega odstavka je voznik, učitelj vožnje oziroma spremljevalec, pri katerem se s posebnimi sredstvi, napravami ali s strokovnim pregledom ugotovi prisotnost takih snovi v krvi ali slini;

- Z globo najmanj 1.200 evrov se kaznuje za prekršek voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 18 kazenskih točk;

- Če se s toksikološko preiskavo telesnih tekočin ugotovi prisotnost prepovedanih drog ali drugih psihoaktivnih snovi ali njihovih presnovkov le v urinu, se voznika, učitelja vožnje ali spremljevalca napoti na kontrolni zdravstveni pregled v skladu z zakonom, ki ureja voznike;

- Če se s postopkom iz drugega odstavka tega člena ugotovi, da voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec uporablja psihoaktivna zdravila, ki mu jih je predpisal zdravnik, se ga napoti na kontrolni zdravstveni pregled, v skladu z zakonom, ki ureja voznike.

2.3 HITROST

Dandanes je hitrost velik problem. To gre v veliki meri pripisati našemu načinu življenja: ves čas hitimo, smo nestrpni. In to se kaže tudi v načinu naše vožnje, kar lahko posledično povzroči nesrečo.

Hitrost v človeku odraža različna čustva : strah, tesnobo pa tudi veselje ali sprostitev.

»Človek ima slabo razvit občutek za hitrost. S pomočjo vida, ravnotežnega čuta in gibalne občutljivosti se zgolj površno orientira pri gibanju v prostoru « (Baloh idr,.1983;43)

Slika 4: Prehitra vožnja (Vir: http://images0.zurnal24.si/slika-_original-1317470627-9780.jpg)

2.3.1 VZROKI ZA PREKORAČITEV HITROSTI

Najpogostejši vzroki za prekoračitev hitrosti so:

- krajši potovalni čas;
- Objestnost in agresivnost;
- Nepoznavanje in nepazljivost;
- Dokazovanje svojih »sposobnosti« sebi in drugim.

Na hitrost vplivajo tudi faktorji, kot so:

- **OPREMA VOZILA** (ta je danes tako izpopolnjena, da voznik izgublja občutek za hitrost);
- **MOČ MOTORJA** (voznik se trudi izkoristiti maksimalno moč motorja);
- **VIDEZ CESTE** (ceste so vse širše, vse bolj ravne in pregledne, kar omogoča voznikom povečanje hitrosti);
- **IZGUBA SPOSOBNOSTI OCENJEVANJA LASTNIH ZMOGLJIVOSTI** (vedno več je takih, ki se smatrajo za dobre ali zelo dobre voznike. OB večji zmogljivosti vozila, ta občutek narašča).

2.3.2 POSLEDICE PREHITRE VOŽNJE

Ljudje se premalo zavedamo posledic prehitre vožnje. Te so:

- Večje možnosti za povzročitev prometne nesreče in telesnih poškodb sebi in drugim udeležencem v prometu;
- Poveča se razdalja, ki jo vozilo prevozi od trenutka ko voznik zazna nevarnost do trenutka reakcije;
- Poveča se razdalja, ko jo vozilo potrebuje od popolne zaustavitve vozila;
- Zmanjša se možnost, da vi voznika zaščitilo vozilo in njegova karoserija;
- Večje onesnaževanje okolja s škodljivimi plini;
- Večja poraba goriva in obraba motorja.

3. REHABILITACIJA

Rehabilitacijski programi so določeni za voznike, ki stalno ponavljajo prometne prekrške. Namen rehabilitacijskih programov je ne samo kaznovanje (kar pomeni, da mora voznik plačati kazen za prekršek in hkrati pridobi kazenske točke), temveč odpravljanje temeljnih vzrokov za ponavljanje kršitev cestnoprometnih predpisov. To pomeni **predvsem spremembo voznikovega razmišljanja, njegovih stališč in pogledov na prometno varnost**, za katero imamo interes vsi, ki bi radi preživeli oziroma ne bili poškodovani v današnjem prometu.

3.1 DELITEV GLEDE NA STORJEN PREKRŠEK

Rehabilitacijski programi se delijo na :

voznikom, ki so storili prekršek prehitre vožnje, prevožene rdeče luči in druge prekrške, ki niso povezani z vožnjo pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, je namenjen:

- ***PROGRAM DODATENGA USPOSABLJANJA ZA VARNO VOŽNO***, ki obsega teoretični kot praktični del. Teoretični del obsega dvanajst pedagoških ur z vsebinami o tveganjih in nevarnostih pri vožnji, o zavedanju resnosti tveganja in nevarnosti, o odgovornosti voznikov in o medsebojnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu, ki bistveno vplivajo na varnost cestnega prometa. Praktični del pa se izvede v obliki vadbe varne vožnje v obsegu šestih pedagoških ur, kjer udeleženci v umetnem okolju spoznajo kritične situacije z vozilom, ki se jim lahko dogodijo v javnem prometu.

Za prekrške, ki so povezani z vožnjo pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, pa so namenjeni naslednji programi:

- ZDRAVSTVENI PREGLED S SVETOVANJEM;
- EDUKACIJSKE DELAVNICE;
- PSIHOSOCIALNE DELAVNICE IN
- PROGRAMI ZA ZDRAVLJENJE ODVISNOSTI:

- ***EDUKACIJSKE DELAVNICE*** **(**najmanj šest pedagoških ur) obsegajo vsebine o varnosti cestnega prometa, tveganjih zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, o odgovornosti voznikov in o psihosocialnih odnosih med udeleženci v cestnem prometu;
- ***PSIHOSOCIALNE DELAVNICE*** **(**najmanj sedemnajst pedagoških ur, od tega najmanj dve uri individualne obravnave in najmanj petnajst ur dela v skupini) obsegajo razširjene vsebine edukacijskih delavnic, s poudarkom na individualni obravnavi posameznika;

- ***PROGRAMI ZDRAVLJENJA*** potekajo po standardiziranih medicinskih programih zdravljenja odvisnosti in so namenjeni voznikom povratnikom, ki so že klinično odvisni od uživanja psihoaktivnih snovi.

3.2 IZBRIS KAZENSKIH TOČK

Z Zakonom o voznikih je uvedena možnost izbrisa **štirih kazenskih točk enkrat v treh letih**, če se imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja prostovoljno udeleži programa usposabljanja za varno vožnjo, zdravstvenega pregleda s svetovanjem ali rehabilitacijskega programa.

- **Program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo** se lahko udeleži imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, ki doseže štiri in ne preseže 17

kazenskih točk, (voznik začetnik pa ne preseže šest kazenskih točk) zaradi storjenih prekrškov, ki niso povezani z vožnjo pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi.

Voznik potrdilo o uspešno zaključenem programu, ki ne sme biti starejše od treh mesecev, sam predloži organu, pristojnemu za vodenje evidence kazenskih točk (Ministrstvo za pravosodje), ki mu iz evidence izbriše kazenske točke

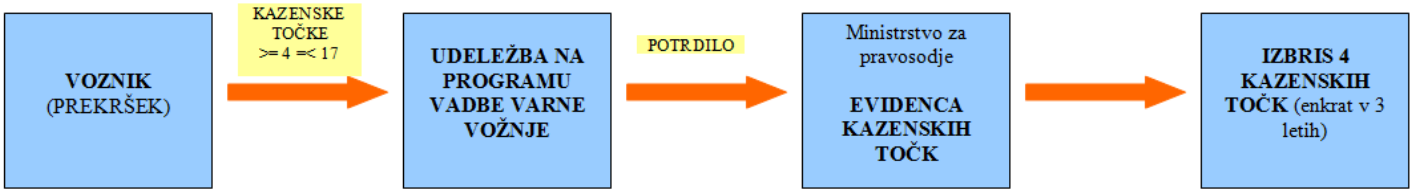

Slika 5: Shema dodatnega usposabljanja za varno vožnjo
VIR: Javna agencija RS za varnost prometa; Rehabilitacija; Gradivo za medije)

PRIMER 1:

Voznik je pridobil 3 kazenske točke zaradi prekoračitve hitrosti in 3 kazenske točke, ker je obračal vozilo na mestu, kjer je obračanje prepovedano.

Če želi voznik, ki je storil omenjena prekrška, izbrisati štiri kazenske točke, se sme udeležiti »**Programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo«**. Na podlagi potrdila o udeležbi se vozniku lahko enkrat v treh letih iz evidence izbrišejo 4 kazenske točke.

PRIMER 2:

Voznik je pridobil 5 kazenskih točk zaradi prehitevanja vozila po odstavnem pasu na avtocesti ter 8 kazenskih točk zaradi vožnje pod vplivom alkohola in je imel v organizmu 0,60 grama alkohola na kilogram krvi (cca 0,28 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka).

Če želi voznik, ki je storil omenjena prekrška, izbrisati štiri kazenske točke, se sme udeležiti »**Zdravstvenega pregleda s svetovanjem pri osebnem zdravniku«**, ker je kazenske točke pridobil tudi zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Na podlagi potrdila o udeležbi se vozniku lahko enkrat v treh letih iz evidence izbrišejo 4

kazenske točke. **V takšnem primeru si z udeležbo na »Programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo« ne bo mogel izbrisati kazenskih točk iz evidence.**

- **Zdravstvenega pregleda s svetovanjem pri osebnem zdravniku** se lahko udeleži imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja enkrat v treh letih od tedaj, ko je bil prvič pravnomočno kaznovan zaradi prekrška vožnje pod vplivom alkohola:
  - Voznik, ki v organizmu ne sme imeti alkohola (npr. voznik začetnik, poklicni voznik,…): če je bilo ugotovljeno, da je imel v organizmu do vključno 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do vključno 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka;
  - Drug voznik: če je bilo ugotovljeno, da je imel v organizmu nad 0,50 do vključno 0,80 grama alkohola na kilogram krvi ali nad 0,24 do vključno 0,38 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

Voznik potrdilo o udeležbi na svetovanju, ki ne sme biti starejše od treh mesecev, sam predloži organu, pristojnemu za vodenje evidence kazenskih točk, ki mu iz evidence izbriše kazenske točke.
Zdravstvenega pregleda s svetovanjem za izbris kazenskih točk se ne more udeležiti voznik, ki je presegel zgoraj omenjene mejne vrednosti.

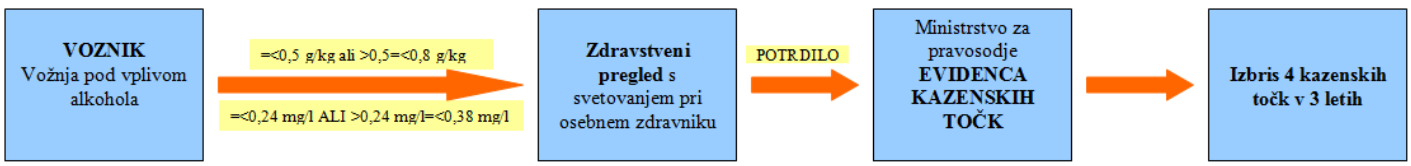

Slika 6: Shema za izbris točk z zdravstvenim pregledom
(VIR: Javna agencija RS za varnost prometa; Rehabilitacija; Gradivo za medije)

- Voznik, ki je imel v organizmu več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, se lahko udeleži **Rehabilitacijskega programa,** ki ga na podlagi ugotovitev predhodnega kontrolnega zdravstvenega pregleda določi zdravnik (pooblaščeni izvajalec zdravstvene dejavnosti).

Voznik potrdilo o uspešno zaključenem programu, ki ne sme biti starejše od treh mesecev, sam predloži organu, pristojnemu za vodenje evidence kazenskih točk, ki mu iz evidence izbriše kazenske točke.

Omejitev je le-ta, da se vozniku štiri kazenske točke lahko izbrišejo le enkrat v treh letih, ne glede na to, ali je opravil program dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, ali je opravil zdravstveni pregled s svetovanjem ali če se je udeležil ustreznega rehabilitacijskega programa

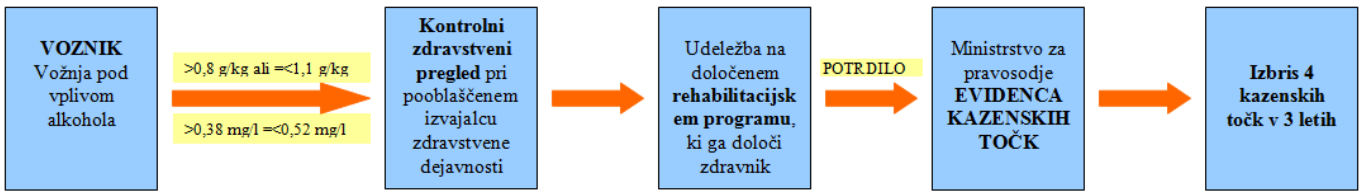

Slika 7: Shema rehabilitacijskega programa
(VIR: Javna agencija RS za varnost prometa; Rehabilitacija; Gradivo za medije)

3.3 PONOVNA PRIDOBITEV VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

Oseba, ki ji je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti ali ji je bilo vozniško dovoljenje odvzeto zaradi storitve kaznivega dejanja, mora opraviti:

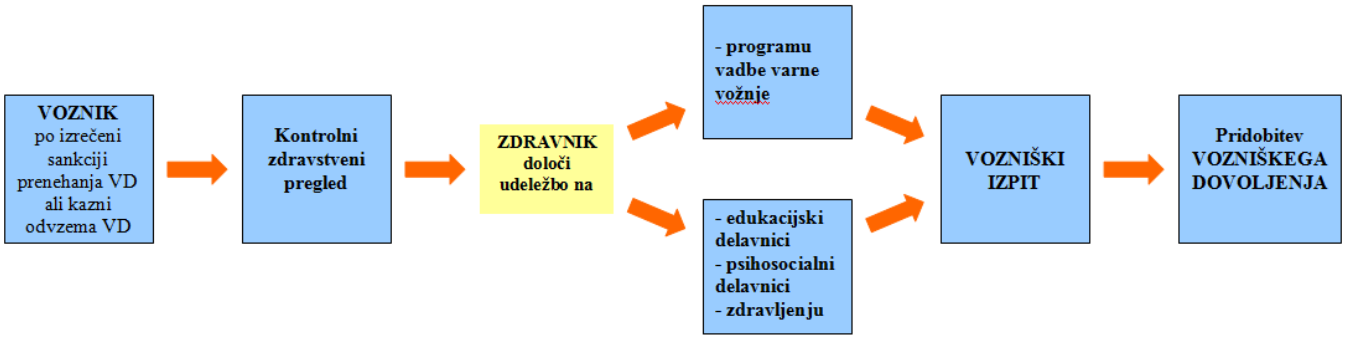

Slika 8: Shema za ponovno pridobitev vozniškega dovoljenja
(VIR: Javna agencija RS za varnost prometa; Rehabilitacija; Gradivo za medije)

- kontrolni zdravstveni pregled, na katerem zdravnik določi, da se mora udeležiti:
  - programa dodatnega usposabljanja za varno vožnjo ali
  - rehabilitacijskega programa.
- vozniški izpit, ko predloži potrdilo o udeležbi na določenem programu.

3.4 *ODLOŽITEV IZVRŠEVANJA PRENEHANJE VELJAVNOSTI VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA*

Sodišče sme storilcu prekrška, kateremu je s sklepom izreklo prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izvršitev te sankcije odložiti. Storilec prekrška mora sodišču sam podati predlog za odložitev in k predlogu priložiti zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu. Sodišče izreče odložitev pod pogojem, da izpolni obveznosti, ki jih določi sodišče in v preizkusni dobi (šest do 24 mesecev) ne stori hujšega prekrška.

V času odložitve izvrševanja prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja voznik obdrži vozniško dovoljenje in lahko vozi v cestnem prometu.

Sodišče prekliče odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, če storilec v preizkusni dobi stori hujši prekršek ali v rokih, ki jih določi sodišče, ne izpolni vseh obveznosti (prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja se izvrši).

3.5 PRAVNA PODLAGA

Na podlagi prvega odstavka 60. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 9/11; ZP-1G) Ministrstvo za pravosodje objavlja:

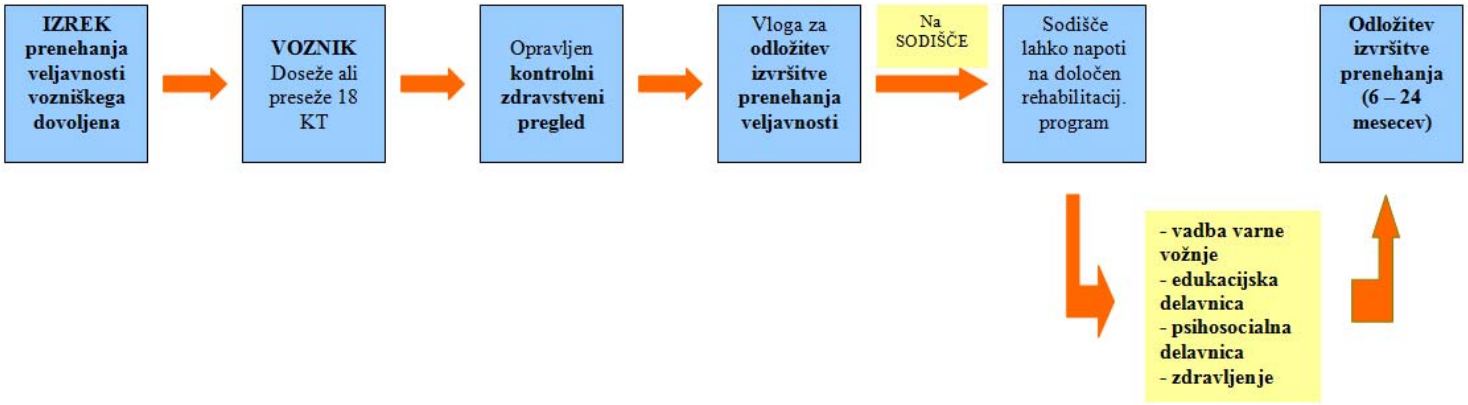

Slika 9: shema pravne podlage
(VIR: Javna agencija RS za varnost prometa; Rehabilitacija; Gradivo za medije)

Ministrstvo za pravosodje seznanja vse imetnike veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v Republiki Sloveniji, ki so na dan 1. oktobra 2011 dosegli ali presegli 4 kazenske točke in še niso dosegli ali presegli števila kazenskih točk, ki imajo za posledico prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja (18 kazenskih točk oziroma 7 kazenskih točk pri vozniku začetniku), da imajo po določbah Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/10) enkrat v treh (3) letih možnost izbrisa kazenskih točk na podlagi:

- opravljanja zdravstvenega pregleda in
- udeležbe v programih dodatnega usposabljanja za varno vožnjo.

Ob izpolnjenih pogojih in po postopku, določenem v 44., 45. in 76. členu Zakona o voznikih, se jim na podlagi dokazila o opravljenem zdravstvenem pregledu oziroma o opravljenem programu dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, ki ga predložijo Ministrstvu za pravosodje, izbrišejo 4 kazenske točke.

Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju Zakon o prekrških) s 1.10.2011 uvaja naslednje možnosti, ki storilcu prekrška omogočajo odpravo razlogov za kršenje cestnoprometnih predpisov:

Postopek o prekršku, v katerem je bilo obdolžencu začasno odvzeto vozniško dovoljenje (113.a do 113. e člen Zakona o prekrških) – vrnitev začasno odvzetega vozniškega dovoljenja:

- V postopku o prekršku, v katerem je bilo ob obdolžencu začasno odvzeto vozniško dovoljenje, ker naj bi storil prekršek zoper varnost cestnega prometa, za katerega je predpisana stranska sankcija kazenskih točk v številu, zaradi katerega se mu po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja (18 kazenskih točk oziroma 7 kazenskih točk pri vozniku začetniku), bo lahko obdolženec pri sodišču pred pravnomočnim zaključkom postopka o prekršku oziroma pred izvršitvijo sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja vložil predlog za vrnitev začasno odvzetega dovoljenja, vendar pa bo moral predlogu priložiti zdravniško spričevalo o opravljenem kontrolnem pregledu po tretjem odstavku 79. člena Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/2010, v nadaljevanju : Zakon o voznikih);

- Sodišče bo predlogu za zavrnitev začasno odvzetega vozniškega dovoljenja ugodilo, če bo na podlagi predloženega zdravniškega spričevala, narave in pomena očitanega prekrška, osebnosti obdolženca, njegovega prejšnjega življenja in drugih okoliščin ocenilo, da začasen odvzem ni neizogibno potreben za varnost cestnega prometa.

Odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (202.č do 202.f člen Zakona o prekrških):

Sodišče sme storilcu prekrška, kateremu je s sklepom izreklo prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, izvršitev te sankcije odložiti pod pogojem:

- da storilec v času, ki ne sme biti krajši od 6 mesecev in ne daljši od 24 mesecev (preizkusna doba), ne stori hujšega prekrška kot ga določa četrti odstavek 23. Člena Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 109/2010);
- In da izpolni obveznosti, ki jih določi sodišče na podlagi Zakona o voznikih in o tem sodišču dostavi dokazilo (udeležba v programih dodatnega usposabljanja za varno vožnjo ali udeležba v ustreznem rehabilitacijskem programu- edukacijske delavnice, psihosocialne oziroma programi zdravljenja odvisnosti).

Predlog za odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja vloži storilec prekrška v 15 dneh od pravnomočnosti sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja. Vložitev predloga zadrži izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Storilec prekrška mora skupaj s predlogom sodišču posredovati tudi spričevalo o opravljenem kontrolnem zdravstvenem pregledu po tretjem odstavku 79. Člena Zakona o voznikih, če ga ni predložil že v postopku za vrnitev začasno odvzetega vozniškega dovoljenja.

Sodišče pri določanju o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja upošteva osebnost storilca, njegovo prejšnje življenje, njegovo obnašanje po storjenem prekršku, stopnjo njegove odgovornosti za prekršek, okoliščine,v katerih je storil prekršek, ter na podlagi oceni, ali je mogoče pričakovati, da ne bo več storil prekrškov in da bo izpolnil obveznosti po Zakonu o voznikih.

202.e člen Zakona o prekrških ureja tudi preklic odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, če storilec v preizkusni dobi stori hujši prekršek ali

v rokih, ki jih določi sodišče, ne izpolnjuje vseh obveznosti iz sklepa o odložitvi izvršitve.

3) Zakon o prekrških od 1.10.2011 prinaša tudi dopolnitev pravnega pouka v vsaki odločbi o prekršku (deseti odstavek 22. člena Zakona o prekrških)

Sestavni del pravnega pouka vsake odločbe o prekršku, ne glede na to, ali jo je izdal prekrškovni organ ali sodišče, je obvestilo o možnosti, pogojih in postopku izbrisa kazenskih točk na podlagi opravljenih zdravstvenih pregledov in udeležbe v programih dodatnega usposabljanja za varno vožnjo po določbah 44., 45., in 76. člena Zakona o voznikih.

4. ANKETA

V sklopu raziskovalne naloge smo opravili anketo v kateri je sodelovalo 88 voznikov povratnikov. Podanih je bilo 8 vprašanj na temo izgube vozniškega dovoljena.

Anketa vsebuje:

- Osnovne podatki o raziskavi;
- Strnjeno interpretacijo anketnih vprašanj s področja prometa;
- Strnjeno interpretacijo pomembnosti vprašanj iz anketnih listov;
- Strnjeno interpretacija pridobljenih podatkov;
- Analizo rezultatov.

4.1 OSNOVNI PODATKI O RAZISKAVI

4.1.1 NAMEN RAZISKAVE

Namen raziskave je ugotoviti stanje oziroma zagotoviti večjo varnost udeležencev v cestnem prometu zaradi napak voznikov. Varnost v cestnem prometu ima pomembno vlogo, zato je nujno, da vozniki upoštevajo cestno prometne predpise.

4.1.2 METODE

Anketa temelji na pridobivanju podatkov na področju varnosti v cestnem prometu. Cilji raziskave so:

- pridobiti podatke o starosti voznikov povratnikov;
- ugotoviti vzrok za odvzem vozniškega dovoljenja;
- ugotoviti seznanjenost voznikov povratnikov z zakonodajo.

4.1.3 VELIKOST VZORCA

Anketni listi so bili poslani dvajsetim šolam vožnje. Od tega smo prejeli vrnjenih 88 rešenih vprašalnikov iz štirih šol vožnje, kar predstavlja 4,5% odzivnost šol voženj. Vsi anketni listi so bili veljavni. Analize ankete bodo predstavljene v % glede na vrnjene ankete.

Vzorec anketnega lista je priloga tej analizi ankete.

4.2 STRNJENA INTERPRETACIJA ANKETNIH VPRAŠANJ

1. Spol?

MOŽNI ODGOVORI	ŠTEVILO ODGOVOROV
Moški	73
Ženske	15
SKUPAJ	**88**

Tabela 1: Spol (Vir: Lasten)

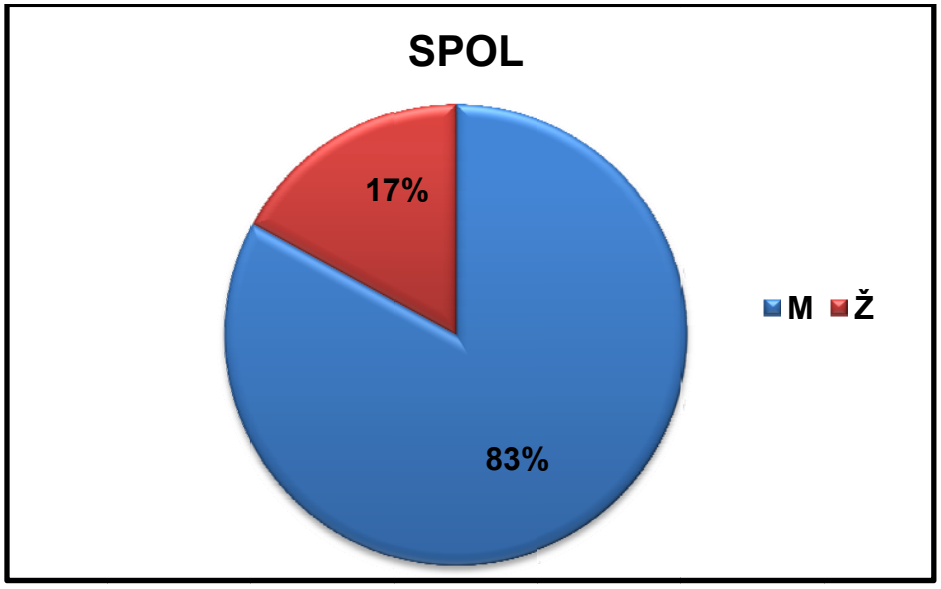

Slika 10: Graf spola (Vir: Lasten)

V okviru raziskovanja o voznikih povratnikih smo izvedli 88 anket. Ankete so bile anonimne in sestavljene iz osmih vprašanj. Anketa je bila namenjena voznikom povratnikom. Skupno je sodelovalo 73 moških, kar predstavlja 83% in 15 žensk, kar predstavlja 17%.

2. Starost?

MOŽNI ODGOVORI	ŠTEVILO ODGOVOROV
18 – 21 let	0
22 – 32 let	81
33 – 43 let	4
44 – 54 let	3
nad 55 let	0

Tabela 2: Starost (Vir: Lasten)

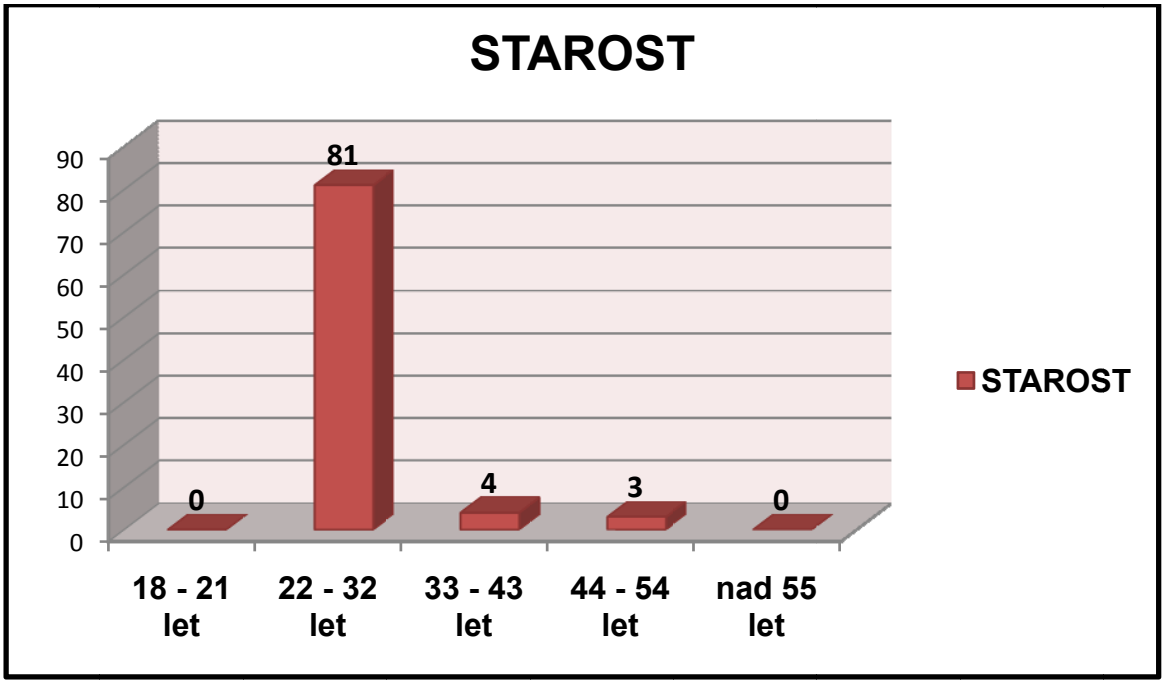

Slika 11: Graf starosti (Vir: Lasten)

Pri starosti smo ugotovili, da je največ voznikov povratnikov starih okoli 22 do 32 let, kar predstavlja kar 92% vseh anketirancev. Po anketi sodeč so najbolj previdni vozniki začetniki in starejši vozniki. 3% anketirancev je bilo starih od 44 - 45 let, 5% anketirancev pa je bilo starih od 33 – 43 let.

3. Obkrožite vzroke za pridobitev kazenskih točk oz. odvzem vozniškega dovoljenja?

MOŽNI ODGOVORI	ŠTEVILO ODGOVOROV
alkohol	83
hitra vožnja	5
droge	0

Tabela 3: Vzroki za odvzem vozniškega dovoljenja (Vir: Lasten)

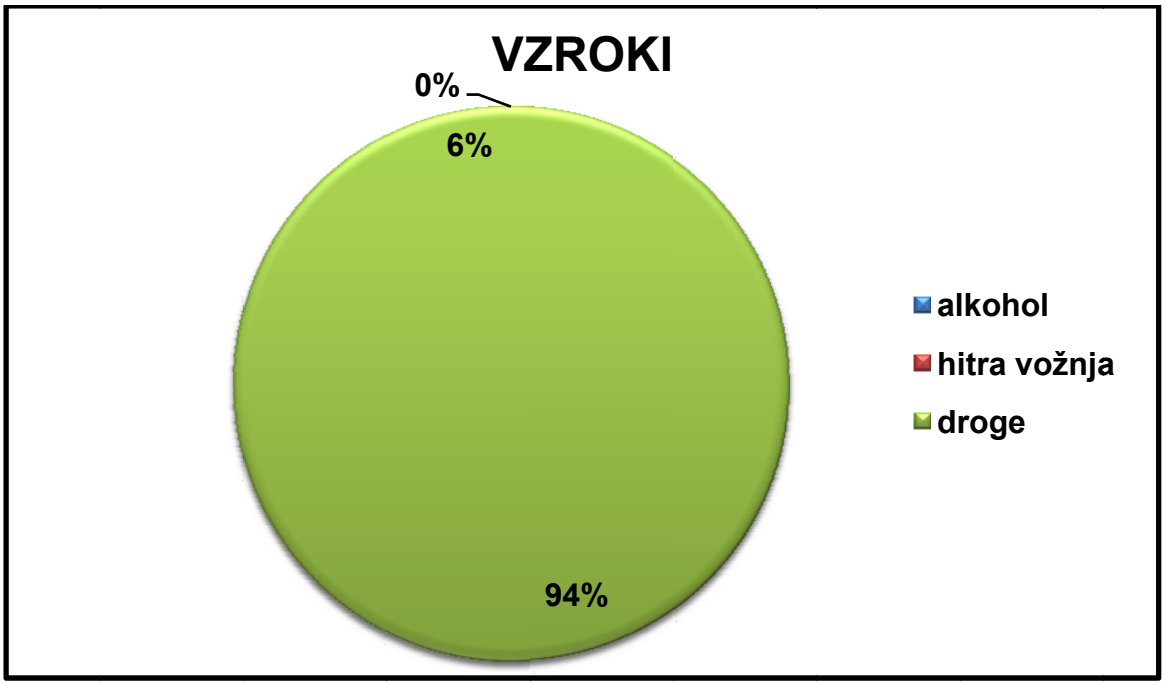

Slika 12: Graf vzrokov odvzema vozniškega dovoljenja (Vir: Lasten)

Po anketi sodeče, alkohol še vedno predstavlja največji problem v cestnem prometu. Kar 94% vseh anketirancev je izgubilo vozniško dovoljenje zaradi prevelike količine alkohola v krvi. Zaradi prehitre vožnje je vozniško dovoljenje izgubilo 6% anketirancev. Nihče pa ni izgubil vozniškega dovoljenja zaradi drog.

4. Če ste si pridobili kazenske točke oz. ste izgubili vozniško dovoljenje zaradi alkohola, koliko kazenskih točk ste pridobili?

MOŽNI ODGOVORI	ŠTEVILO ODGOVOROV
do 8 točk	0
od 9 do 17 točk	2
18 ali več točk	81

Tabela 4: Alkohol (Vir: Lasten)

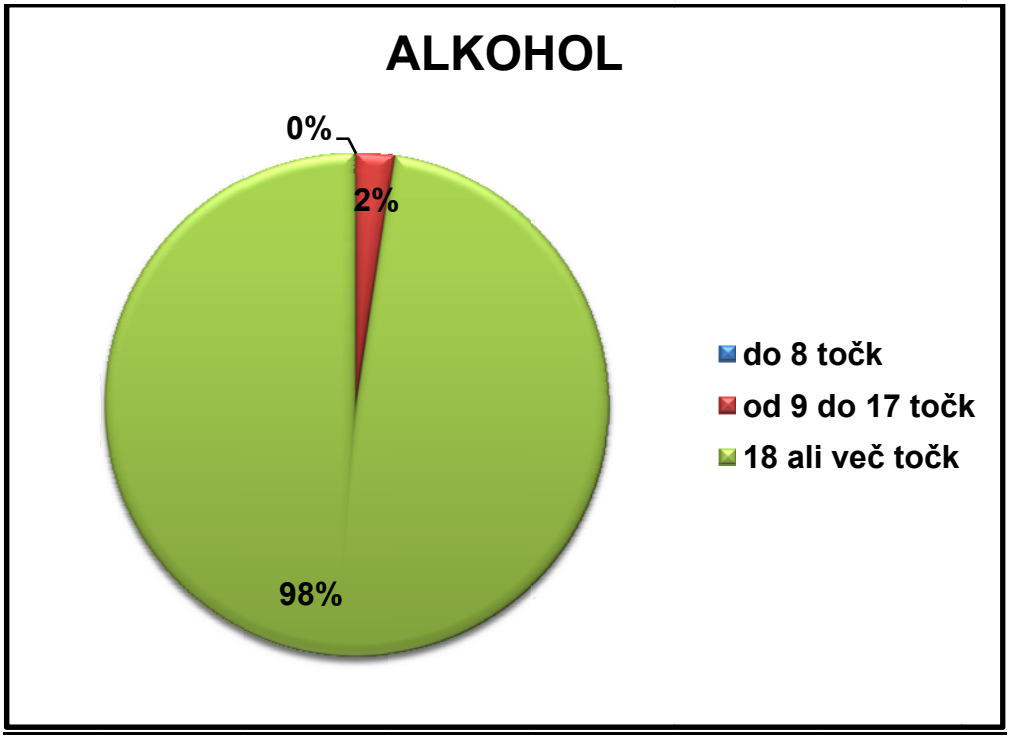

Slika 13: Graf Alkohola (Vir: Lasten)

Iz ankete je razvidno, da je 98% anketiranih storilo prekršek za takojšen odvzem vozniškega dovoljenja (18 točk ali več). 2% pa je pridobilo od 9 do 17 točk in so se udeležili programa za izbris kazenskih točk.

5. Če ste si pridobili kazenske točke oz. ste izgubili vozniško dovoljenje zaradi hitre vožnje, koliko kazenskih točk ste pridobili?

MOŽNI ODGOVORI	ŠTEVILO ODGOVOROV
do 8 točk	0
od 9 do 17 točk	3
18 ali več točk	2

Tabela 5: Hitra vožnja (Vir: Lasten)

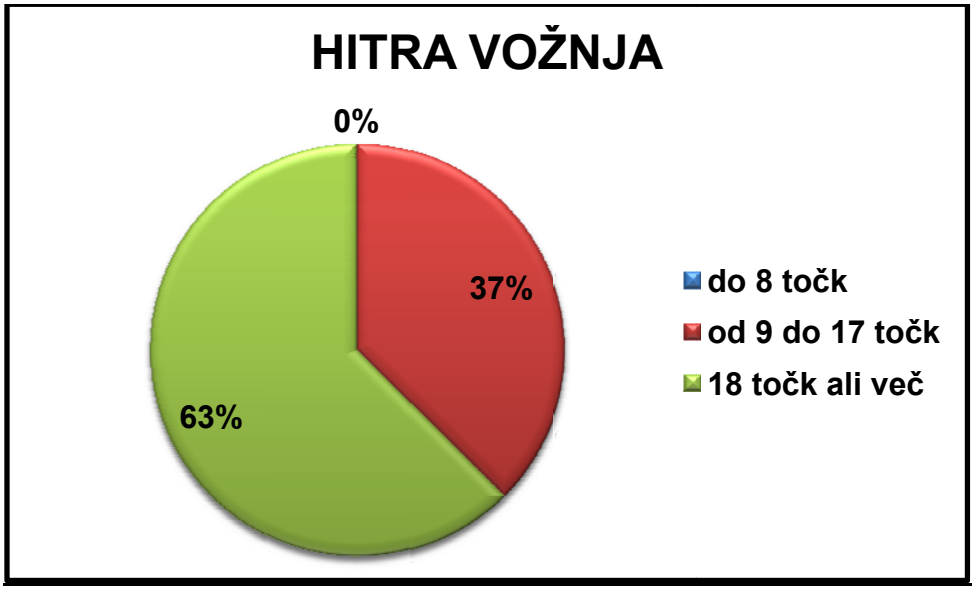

Slika 14: Graf hitre vožnje (Vir: Lasten)

Anketiranci, ki so izgubili vozniško dovoljenje zaradi hitrosti so v 63% pridobili 18 točk ali več, 37% pa je pridobilo od 9 do 17 točk in so se udeležili programa za izbris kazenskih točk.

6. Za katero kategorijo ste izgubili vozniško dovoljenje?

MOŽNI ODGOVORI	ŠTEVILO ODGOVOROV
kategorija a	1
kategorija b	86
kategorija c	1
kategorija d	0

Tabela 6: Kategorije za katere so vozniki izgubili vozniško dovoljenje (Vir: Lasten)

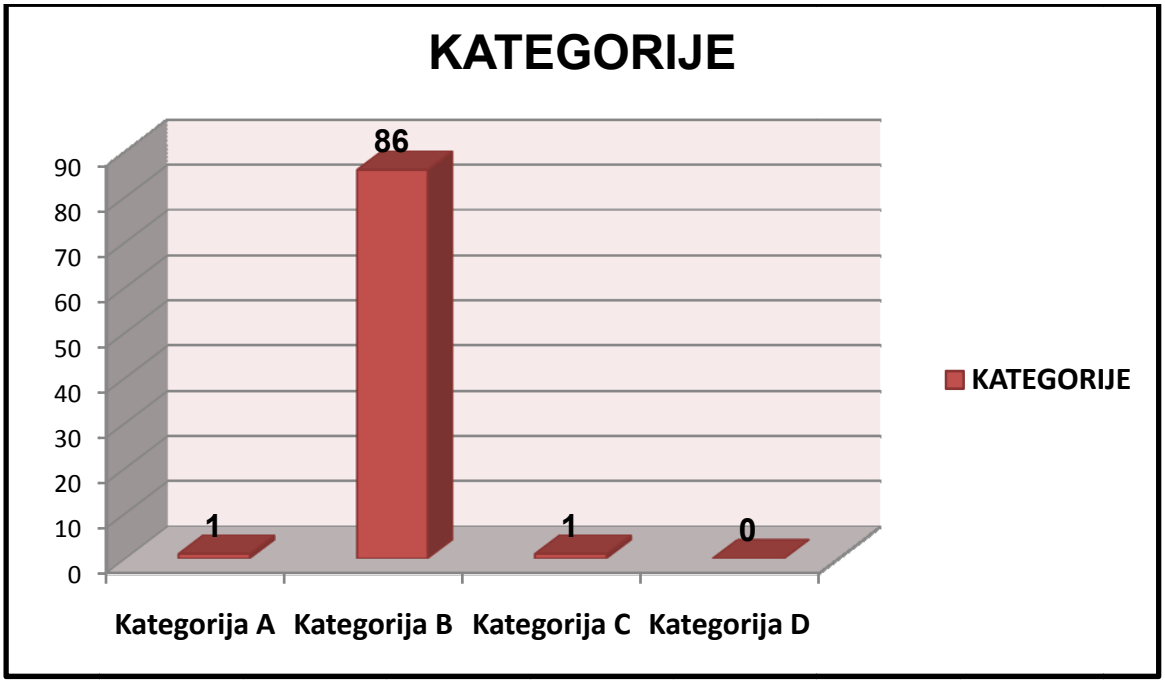

Slika 15: Graf Kategorij za katere so vozniki izgubili vozniško dovoljenje (Vir: Lasten)

Iz ankete je razvidno, da je 98% anketirancev izgubilo vozniško dovoljenje za kategorijo B. Ostala 2% pa prikazujeta izgubo vozniškega dovoljenja za kategoriji A in C.

7. Kako dolgo ste imeli vozniško dovoljenje pred odvzemom?

MOŽNI ODGOVORI	ŠTEVILO ODGOVOROV
do 3 let	0
do 5 let	4
do 15 let	81
več kot 15 let	3

Tabela 7: Vozniško dovoljenje (Vir: Lasten)

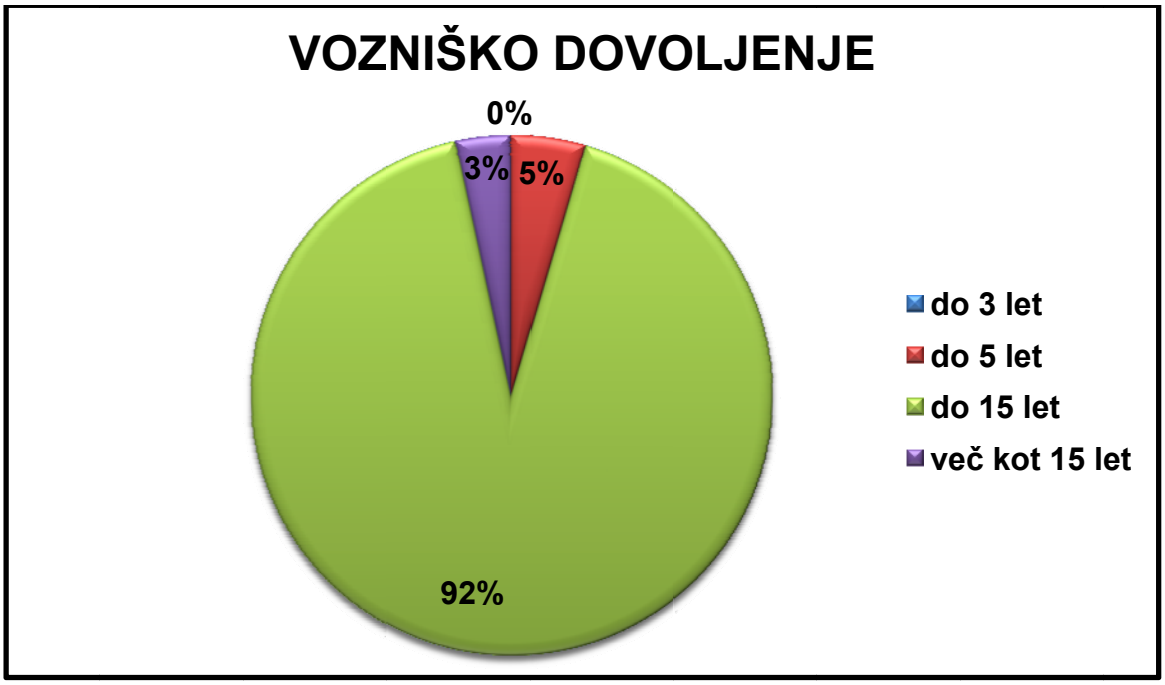

Slika 16: Graf vozniškega dovoljenja (Vir: Lasten)

Nihče od anketirancev ni imel izpita manj kot 3 leta. 5% vseh anketirancev je imelo izpit več kot 3 in manj kot 5 let. Kar 92% pa jih je imelo izpit več kot 5 let in manj kot 15 let. 3% vseh anketirancev pa je imelo izpit več kot 15 let.

8. Kako ste seznanjeni z zakonodajo o načina ponovne pridobitve vozniškega izpita?

MOŽNI ODGOVORI	ŠTEVILO ODGOVOROV
ne poznam	16
delno seznanjen	67
zelo dobro poznam	3

Tabela 8: Poznavanja (Vir: Lasten)

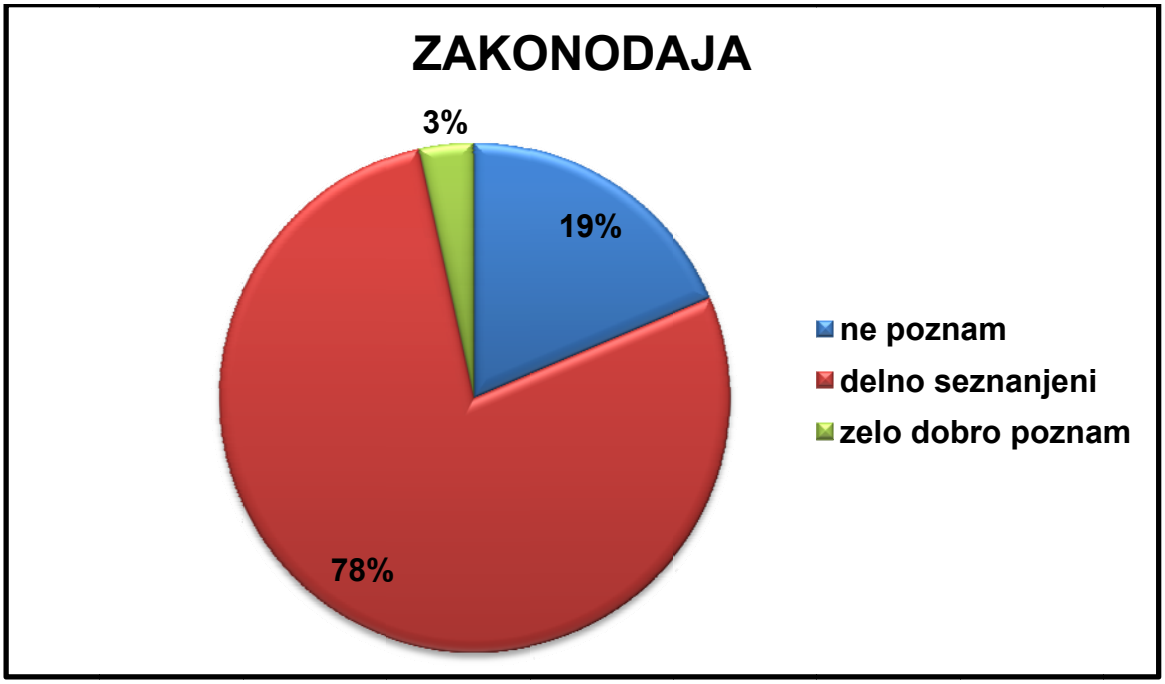

Slika 17: Graf poznavanja zakonodaje (Vir: Lasten)

78% vseh anketirancev je delno seznanjeno z zakonodajo o ponovni pridobitvi vozniškega dovoljenja. Zakonodaje ne pozna 19% anketirancev, 3% anketirancev pa zelo dobro pozna zakonodajo o ponovni pridobitvi vozniškega dovoljenja.

4.3 STRNJENA INTERPRETACIJA POMEMBNOSTI VPRAŠANJ IZ ANKETNIH LITOV

VPRAŠANJE	POMEMBNOST (povprečje)
1	1,6
2	2,4
3	2,6
6	2,2
7	2,8
8	2,6

Tabela 9: Pomembnosti vprašanj (Vir:Lasten)

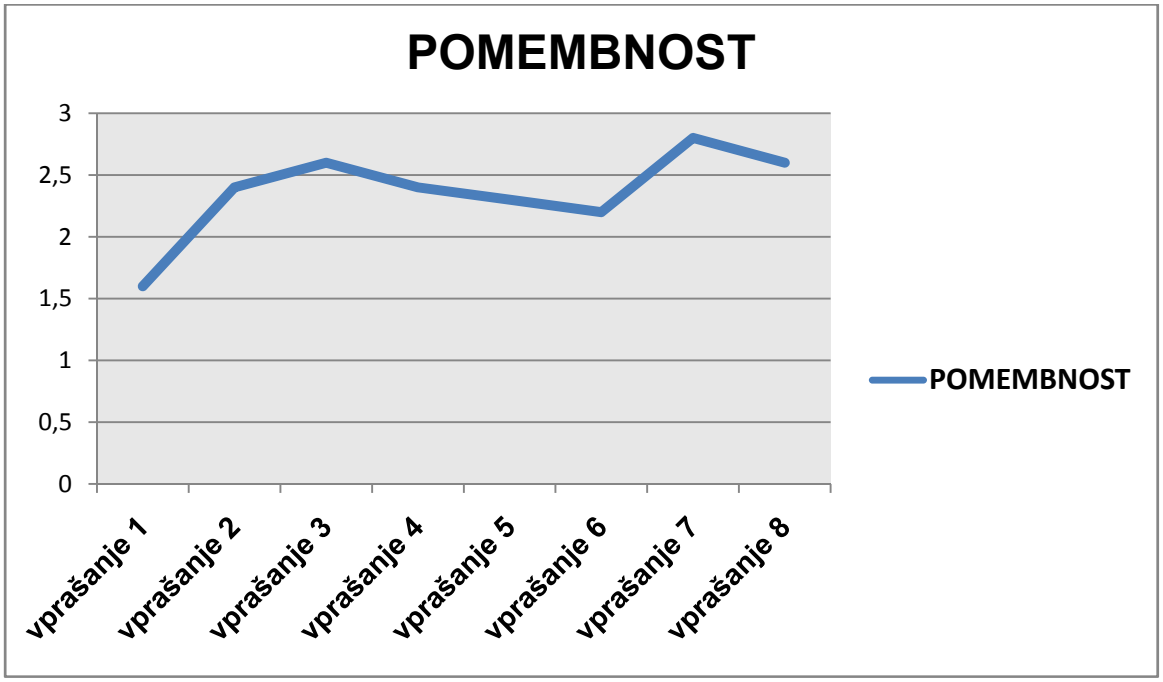

Slika 18: Graf pomembnosti vprašanj (Vir: Lasten)

Po anketi sodeče je najbolj pomembno sedmo vprašanje, ki sprašuje anketirane kako dolgo so imeli vozniško dovoljenje pred odvzemom. Kot najmanj pomembno jim je bili vprašanje po spolu (1. vprašanje). Ostala vprašanja se razlikujejo po pomembnosti le za 0,2%.

4.4 STRNJENA INTERPRETACIJA PRIDOBLJENIH PODATKOV IZ LETA 2009 DO LETA 2011

LETO	ŠTEVILO POVRATNIKOV
2009	26
2010	36
2011	46

Tabela 10: Število voznikov povratnikov po letih v povprečju na šolo vožnje (Vir:Lasten)

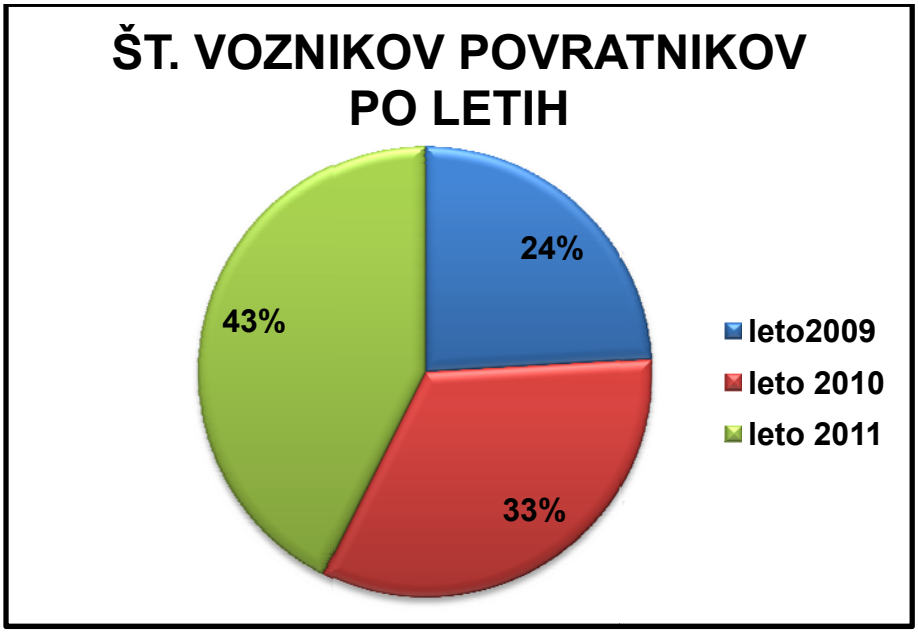

Slika 19: Graf št. voznikov povratnikov po letih (Vir: lasten)

Po pridobljenih podatkih lahko razberemo, da je za leto 2009 izgubilo vozniško dovoljenje 24% voznikov povratnikov. 33% je izgubilo vozniško dovoljenje v leti 2010 in 43% v letu 2011.

4.5 STATISTIČNA ANALIZA ODVZEMA VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

Alkohol je na slovenskih cestah poglavitni dejavnik odvzema vozniškega dovoljenja. Po analizi podatkov smo ugotovili, da je od leta 2009 do leta 2011 število odvzemov zaradi alkohola narastlo. V povprečju je bilo leta 2009 voznikov povratnikov 293, v letu 2010 je bilo povratnikov 260, v letu 2011 pa 318 voznikov povratnikov, kar pomeni, da se vsako leto št. Voznikov povratnikov poveča za več kot 10%.

V okviru raziskovanja o voznikih povratnikih smo izvedli 88 anket, te so bile anonimne in sestavljene iz osmih vprašanj. Največ voznikov povratnikov je bilo moškega spola. Manj kot četrtino je bilo ženskega spola.

Starostna meja je pri vseh obdobjih enaka, to so bili anketiranci stari od 22-32 let. Med povratniki ni bilo voznikov začetnikov, iz tega lahko sklepamo, da so ti najbolj previdni in upoštevajo cestno prometne predpise. Med previdne voznike spadajo tudi starejši vozniki.

V cestnem prometu predstavlja največji problem alkohol, saj zmanjša vidljivost in podaljša reakcijski čas. Večina anketirancev, ki je izgubilo vozniško dovoljenje zaradi alkohola so imeli več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, kar je vodilo v takojšen odvzem vozniškega dovoljenja. Drugi najpogostejši vzrok za odvzem vozniškega dovoljenja je prehitra vožnja, kar pa je lahko tudi posledica alkohola. Poleg alkohola so vzroki za prehitro vožnjo tudi objestnost in agresivnost ter dokazovanje svojih »sposobnosti« sebi in drugim. Za prekoračitev hitrosti več kot 50 km/h sta predpisana najvišja globa in odvzem vozniškega dovoljenja. Nihče od anketirancev ni izgubil vozniškega dovoljenja zaradi droge. Možen razlog za to je, da morajo policisti za 100% ugotovitev prisotnost drog v krvi ali vodi voznika peljati v zdravstveni dom na odvzem krvi ali vode.

Pri anketi smo ugotovili, da je alkohol večji vzrok za izgubo vozniških dovoljenj kot prehitra vožnja. Vseeno pa med njima ni bistveno velike razlike saj se razlikujeta le za 1%. Veliko anketiranih pa je bilo tudi takšnih, ki niso izgubili vozniško dovoljenje ampak so prišli le na izbris kazenskih točk.

Avtomobili so danes naše vsakodnevno prevozno sredstvo, kar pomeni, da ima skoraj vsak polnoleten državljan vozniško dovoljenje. Ko smo izvedli anketo, je največ anketirancev izgubilo vozniško dovoljenje iz B kategorije. Nekaj je bilo tudi takšnih, ki so vozniško dovoljenje izgubili iz kategorije A in C, saj so motorna vozila za nekatere velik užitek in izrabljajo njihove zmožnosti. Za voznike tovornih vozil pa je to del službe.

Izkušnje pri vožnji imajo velik pomen, zato so vozniki začetniki veliko bolj previdni, kar je razvidno tudi iz ankete, saj jih med vozniki povratniki ni bilo. Največ voznikov povratnikov je imelo vozniško dovoljenje od 5 do 15 let, kar pomeni, da so izkušeni vendar svoje izkušnje preizkušajo in s tem kršijo predpise.

Ugotovili smo, da večina voznikov povratnikov le delno seznanjena z zakonodajo o ponovni pridobitvi vozniškega dovoljenja. Menimo, da bi morali vsi zelo dobro poznati to zakonodajo.

5. ZAKLJUČEK

Danes sta alkohol in prehitra vožnja še vedno največji povzročitelj prometnih nesreč posledično najpogostejši razlog za odvzem vozniškega dovoljenja. Ugotavljali smo zakaj prihaja do odvzemov vozniškega dovoljenja in koliko so seznanjeni z zakonodajo na področju prometa. V nalogi so bili opisani najpogostejši vzroki za odvzem vozniškega dovoljenja in postopek za ponovno pridobitev vozniškega dovoljenja oziroma za izbris kazenskih točk.

Postavili smo dve hipotezi:

Najpogostejši vzrok za odvzem vozniškega dovoljenja so alkohol, prehitra vožnja in droge.

To hipotezo smo delno zavrnili. Najpogostejši vzrok za odvzem izpita sta prehitra vožnja in alkohol ampak anketa je pokazala, da droge ne spadajo med krivce za odvzem vozniškega dovoljenja. Predvidevamo, da zato, ker je preverjanje za prisotnost drog pri voznikih zelo nepraktično, saj mora za zanesljive rezultate policist odpeljati voznika na odvzem krvi ali vode v zdravstveni dom. Poleg te problematike je čakanje na rezultate dolgotrajno. V tem času pa lahko voznik ponovno vozi pod vplivom drog in stori prometno nesrečo.

Programa za izbris kazenskih točk oziroma za ponovno pridobitev vozniškega dovoljena se lahko udeleži vsakdo.

To hipotezo smo zavrnili. Programa za izbris kazenskih točk se lahko udeležiš samo z dovoljenjem zdravnika. Če voznik ne ustreza vsem pogojem, mu zdravnik ne napiše dovoljenja za udeležbo v programu. V primeru, da voznik ustreza pogojem, zdravnik določi ali se bo voznik udeležil dodatnega usposabljanja za varno vožnjo, delavnic oziroma programa zdravljenja.

PREDLOG IZBOLJŠAV:

- Povečanje števila mobilnih enot za preverjanje drog in alkohola v krvi voznika;
- Za skupino voznikov, ki imajo tehtne razloge kot so prevoz otroka v vrtec/šolo oz. prevoz hendikepiranih itd. se odloži odvzem vozniškega

dovoljenja vendar se mora udeležiti celotnega rehabilitacijskega programa;

- Za voznike povratnike uvesti še dodatne treninge varne vožnje, s čimer nadgradimo obstoječi progam;
- Povečati nadzor nad vozniki povratniki po vrnitvi na javne prometne površine (ažurirani seznami).

Skrb za prometno varnost je naloga vseh, začne se pri našem odnosu do prometa, pri našem obnašanju do ostalih udeležencev. S strpno in umirjeno vožnjo, boste največ storili za svojo varnost in varnost na naših cestah. Za kršitve, povezane s hitrostjo, vam bo policist izrekel globo, policijski inšpektor vas bo obravnaval v hitrem postopku, za hujše kršitve pa boste predlagani v redni sodni postopek. Problem pa je tudi odnos do alkohola, ki je lahko v veliki meri povzročitelj hujše prometne nesreče, zato se morate zavedati, da alkohol in vožnja ne sodita skupaj.

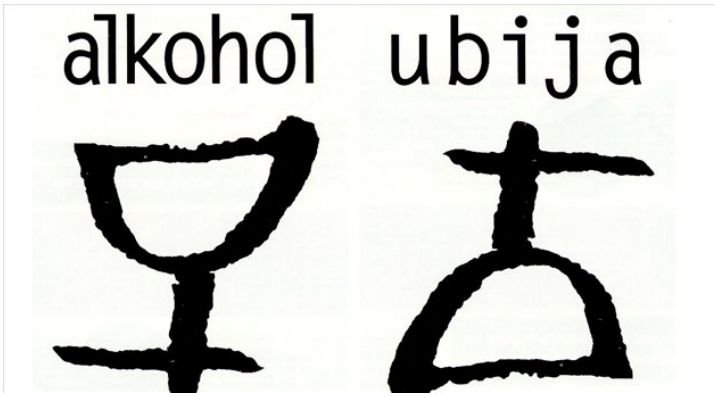

Slika 20: Alkohol ubija
Vir: http://www.skrivnost-zdravja.si/blog/wp-content/uploads/2009/11/633618152064602893_plakat-alko-ubija1.jpg)

6. VIRI

Internetni viri:

- http://www.dana.si/si/o_dani/10064,156
- http://www.bb.si/doc/diplome/Vujanovic_Savo-Vpliv_alkohola_na_varnost_v_prometu.pdf
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Mamilo
- http://www.avp-rs.si/novice/385-rehabilitacija-voznikov-prekrskarjev-po-1-10-2011-kot-pogoj-za-njihovo-ponovno-udelezbo-v-prometu-vabilo-na-novinarsko-konferenco
- http://vozniski-izpit.com/kako-do-izpita/vozniki-povratniki/
- http://www.uradni-list.si/1/content?id=101702

Anketni viri:

- Šol voženj po Sloveniji

7. PRILOGE

1. Prijavnica za rehabilitacijski program

PRIJAVNICA ZA REHABILITACIJSKI PROGRAM

Podpisani(a) se prijavljam za udeležbo na rehabilitacijskem programu:

ime / priimek *: _____

datum rojstva *: _____

številka obrazca vozniškega dovoljenja: _____

prekršek oz. vsi prekrški, zaradi katerih sem pridobil(a) kazenske točke v cestnem prometu (vir: Ministrstvo za pravosodje) *

naslov / e-pošta / telefon *: _____

izbris štirih kazenskih točk (ustrezno obkrožite)*:	da)	ne)
ponovna pridobitev vozniškega dovoljenja (ustrezno obkrožite)*:	da)	ne)
odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (ustrezno obkrožite)*:	da)	ne)

zdravniško spričevalo izdano dne (vpišite)*: _____

napoten(a) sem na (ustrezno obkrožite)*:

a) edukacijsko delavnico

b) psihosocialno delavnico

c) program zdravljenja

d) vadbo varne vožnje (glej opomba)

Podpis:

Opomba:
Prijavnico in kopijo zdravniškega spričevala iz katerega izhaja, da ste napoteni na edukacijsko ali psihosocialno delavnico posredujte Javni agenciji RS za varnost prometa, elektronsko ali po pošti. Vse potrebne informacije boste prejeli s strani Javne agencije za varnost prometa, elektronsko, pisno ali osebno po telefonu. V kolikor ste napoteni na dodatno usposabljanje za varno vožnje se obrnite direktno na izvajalce programa:
http://www.avp-rs.si/avp/avp-si.nsf/0/2A5EB907A1046661C125786300546534/$FILE/Pooblasceni_izvajalci_izbris%20kazenskih%20tock.pdf

2. Anketni vprašalnik

Anketni vprašalnik – vozniki povratniki in odvzem vozniškega dovoljenja

Pozdravljeni!
Smo dijaki 4. letnika Šolskega centra Celje, Srednje šole za storitvene dejavnosti in logistiko
Pripravljamo raziskovalno nalogo na temo Odvzem vozniškega dovoljenja in vozniki povratniki ter njihova rehabilitacija.
Prosimo Vas, da si vzamete nekaj minut časa in odgovorite na spodnja vprašanja.

1. **Spol: M Ž**
2. **Starost:**
   a) 18 do 21 let
   b) 22 do 32 let
   c) 33 do 43 let
   d) 44 do 54 let
   e) nad 55 let
3. **Obkrožite vzroke za pridobitev kazenskih točk oz. odvzem vozniškega dovoljenja:**
   a) alkohol
   b) hitra vožnja
   c) droge
   d) drugo:_____
4. **Če ste si pridobili kazenske točke oz. ste izgubili vozniško dovoljenje zaradi alkohola, koliko kazenskih točk ste pridobili?**
   a) do 8 točk
   b) od 9 do 17 točk
   c) 18 točk
5. **Če ste si pridobili kazenske točke oz. ste izgubili vozniško dovoljenje zaradi prehitre vožnje, koliko kazenskih točk ste pridobili?**
   a) do 8 točk
   b) od 9 do 17 točk
   c) 18 točk
6. **Za katero kategorijo ste izgubili vozniško dovoljenje?**
   a) kategorijo A (AM, A1, A2)
   b) kategorijo B (B1, BE)
   c) kategorijo C (C1, C1E, CE)
   d) kategorijo D (D1, D1E, DE)

Pomembnost prvega vprašanja: (obkrožite):

najmanj				najbolj
1	2	3	4	5

Pomembnost drugega vprašanja: (obkrožite):

najmanj				najbolj
1	2	3	4	5

Pomembnost tretjega vprašanja: (obkrožite):

najmanj				najbolj
1	2	3	4	5

Pomembnost četrtega vprašanja: (obkrožite):

najmanj				najbolj
1	2	3	4	5

Pomembnost petega vprašanja: (obkrožite):

najmanj				najbolj
1	2	3	4	5

Pomembnost šestega vprašanja: (obkrožite):

najmanj				najbolj
1	2	3	4	5

7. Kako dolgo ste imeli vozniško dovoljenje pred odvzemom?

a) do 3 lete
b) do 5 let
c) do 15 let
d) več kot 15 let

Pomembnost sedmega vprašanja: (obkrožite):

najmanj				najbolj
1	2	3	4	5

8. Kako ste seznanjeni z zakonodajo o načinu ponovne pridobitve vozniškega izpita?

e) zakonodaje sploh ne poznam;
f) z zakonodajo sem delno seznanjen;
g) zakonodajo poznam zelo dobro.

Pomembnost osmega vprašanja: (obkrožite):

najmanj				najbolj
1	2	3	4	5

Hvala za sodelovanje